

Mezinárodní konference k 50. výročí otevření druhé fronty v Evropě

6. června uplynulo rovných 50 let od dnes již historického „dne D“, dne, kdy se na pobřeží Normandie vylodila spojenecká vojska, aby tak otevřela dlouho očekávanou druhou frontu v Evropě.

Světodějný význam této události, utvrzený náležitě dlouhým časovým odstupem, který z důležitosti této akce nic neubral, byl zcela pochopitelně příležitostí k nejděle vzpomínkové akci.

Vedle velkolepých oslav, konaných přímo na místě vylodění za účasti vysokého počtu hlav států a dalších významných hostů, proběhla řada skromnějších akcí, organizovaných však s tímž cílem. Připomenout úsilí, obětavost a hrdinství tisíců mužů a žen, které toho nevládného dne před padesáti léty vyústilo v konkrétní čin, tak dlouho připravovaný a očekávaný.

Mezi organizátory vzpomínkových akcí k 50. výročí invaze v České republice se přiřadila i Česká pobočka AFCEA, která společně s Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem zahraničních věcí ČR uspořádala ve dnech 9. až 10. června 1994 mezinárodní konferenci, věnovanou této události. Konference byla uspořádána pod heslem „**Partnerství v době invaze i dnes**“. Nešlo však pouze o vzpomínkovou akci. Cíle konference byly daleko širší a lze je stručně formulovat takto:

- ① Na pozadí mezinárodně politických a strategických souvislostí otevření druhé fronty v Evropě demonstrovat dějinný kontext příslušnosti českého státu ke svobodnému světu.
- ② Prezentovat účast České republiky na projektu Partnerství pro mír jako obnovení spojenectví se státy svobodného světa, přerušeného v důsledku mezinárodně politické situace po skončení druhé světové války.
- ③ Podtrhnout význam informačních technologií pro rozvoj velení a spojení a pro zvyšování obranyschopnosti společenství svobodných států.
- ④ Seznámit se s filozofií NATO a s koncepcí AČR při budování informačních infrastruktur v rámci projektu Partnerství pro mír.
- ⑤ Zdůraznit význam českého i zahraničního průmyslu informatizace při realizaci záměrů na propojení informačních infrastruktur AČR a armád států NATO.
- ⑥ Obnovit povědomí široké veřejnosti o jedné ze stěžejních operací druhé světové války - otevření druhé fronty v Evropě.

- ⑦ Prostřednictvím informací o úloze československé armády v invazi do Evropy přispět k regeneraci pocitu spoluzodpovědnosti občanů českého státu za svobodu své země a společenství států, se kterými sdílíme stejné hodnoty.

Cílům konference odpovídala také skladba jejich účastníků. Na konferenci byli pozváni:

- politici, historici, představitelé zainteresovaných armád a diplomatického sboru;
- vojenští odborníci a představitelé podnikatelských a průmyslových kruhů z oblastí, které rozhodujícím způsobem ovlivňují dosažení kompatibility AČR s armádami NATO;
- zahraniční i čeští představitelé AFCEA.

Širší veřejnost se mohla připojit ke vzpomínce na výročí vylodění účastí na některých akcích, organizovaných v rámci doprovodných programů.

Dvoudenní program konference byl rozdělen tak, že první den, jehož průběh řídil prezident České pobočky AFCEA, *generálmajor Ing. Stanislav Chromec, CSc.*, byl věnován především historickým a politickým aspektům významu vylodění pro navazující vývoj v Evropě.

Po zahájení konference prvním náměstkem ministra obrany ČR *PhDr. Jiřím Pospíšilem* se slova ujal *prof. Harvey Sicherman*, prezident Policy Research Institute Philadelphia, USA, který konferenci otevřel svým referátem na téma mezinárodně politické souvislosti otevření druhé fronty v Evropě.

Navazující příspěvek o mezinárodně politických důsledcích otevření druhé fronty v Evropě pro československý stát přednesl ředitel Ústavu soudobých dějin *PhDr. Vilém Prečan*.

O strategických aspektech invaze spojeneckých vojsk do Evropy a o důsledcích, které to mělo pro vytváření mezinárodního partnerství v době invaze, promluvil historik *Bryan van Sweringen*, pracovník Evropského velitelství americké armády ve Stuttgartu.

Historický výklad osvětlující účast československé armády v invazi přednesl ředitel Historického ústavu AČR *Dr. Petr Klučina*.

O postížení souvislostí mezi vyloděním a dnešní bezpečnostní situací v Evropě hovořil ředitel Ústavu mezinárodních vztahů *prof. Dr. Otto Pick*, který uzavřel první den jednání konference.

Na závěr byl účastníkům promítnut unikátní dokumentární film o přípravě a provedení vylodění spojeneckých vojsk v Normandii.

Druhý den konference byl věnován specifické problematice rozvoje velení, spojení a informatizace. Jednání konference řídil prezident dánské pobočky AFCEA *Jan Engelund*, který zastupoval nepřítomného generálního ředitele AFCEA EUROPE *Emmanuela Greindla*.

Jednání druhého dne zahájilo vystoupení regionálního viceprezidenta AFCEA pro Velkou Británii *Michaela Thoma*, pracovníka Computer Science Corporation, na téma Vývoj systému velení a spojení od invaze až po dnešek.

Na tento referát navázalo vystoupení *Johna K. Macleana*, konzultanta britské společnosti *Crew Services Ltd.*, který hovořil o perspektivách dalšího rozvoje informační struktury NATO v podmínkách realizace projektu Partnerství pro mír.

K problematice dalšího budování informační infrastruktury AČR poté zásadním příspěvkem vystoupil náčelník generálního štábu AČR *generálmajor Ing. Jiří Nekvasil*.

Závěr druhého dne konference patřil referátům představitelů evropského a českého průmyslu. Po vystoupení čelného představitele nadnárodní společnosti *ALCATEL ALSTHOLM Bernarda Vargela*, který mluvil o perspektivách spolupráce s českým průmyslem informatizace v rámci projektu Partnerství pro mír, pronesl závěrečný referát *Ing. Josef Jarabica*, ředitel sekce metalurgie, strojírenství a elektrotechniky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Charakterizoval možnosti českého průmyslu pro budování informační infrastruktury AČR v nadcházejícím období.

Organickou součástí konference byla řada doprovodných programů. Zmínku si zaslouží:

- uctění památky padlých položením věnců pořadateli konference k základnímu kameni pomníku československých letců před budovou Generálního štábu AČR;
- výstava fotografií a dokumentů z období přípravy a provedení invaze do Evropy, kterou uspořádal Historický ústav AČR;
- vydání zvláštního čísla časopisu Mezinárodní politika (č. 5/1994) k bezpečnostní problematice a k invazi do Evropy;
- veřejný koncert posádkové hudby Praha.

O významu konference svědčí i to, že ministr zahraničních věcí ČR uspořádal pro účastníky konference v Černínském paláci slavnostní oběd.

Na závěr konference přijal delegaci, vedenou prvním náměstkem MO *PhDr. Jiřím Pospíšilem*, sestávající ze zástupců pořadatelů konference a vybraných zahraničních účastníků, ke krátkému rozhovoru prezident České republiky *Václav Havel*.

Konečně se sluší uvést, že uspořádání mezinárodní konference by nebylo možné bez vydatné pomoci sponzorských organizací, které si uvědomily význam a přínos konference nejen pro šíření dobrého jména České republiky v zahraničí, ale zejména pro další rozvoj vztahů mezi AČR a civilními organizacemi především v oblasti výstavby informační infrastruktury. Patří jim za to upřímný dík.

Generálním sponzorem konference byla EKOAGROBANKA Ústí nad Labem. Dalšími sponzory byly Brněnské veletrhy a výstavy a.s., poradenská společnost CONSUS, Československá obchodní banka, společnost HTT TESLA Pardubice, společnost ICL Praha a společnost NOVELL GERMANY.

Poděkování patří rovněž všem příslušníkům AČR, pracovníkům Ústavu mezinárodních vztahů a ostatním, kteří se svou prací a úsilím zasloužili o zdárnou přípravu a průběh konference.

Vzhledem k významu celé akce redakční rada časopisu *Vojenské rozhledy* rozhodla vydat klíčové referáty z této konference s cílem přiblížit její jednání i těm, kteří neměli možnost se jí osobně zúčastnit.

Za organizační výbor konference - viceprezident České pobočky AFCEA plk. Ing. E. Kratochvíl